

Contact:

Programmaleider: Janjo de Haan
 Praktijkonderzoek Plant en Omgeving,
 onderdeel van Wageningen UR
 T 0320-291211
 janjo.dehaan@wur.nl

Teelt de grond uit

Stand van zaken van het programma Teelt de grond uit eind 2011

Teelt de grond uit biedt goede mogelijkheden: in 2011 bleek het opnieuw mogelijk om voor de verschillende gewassen een goede opbrengst te behalen op de nieuwe systemen. Hiermee hebben we voor alle gewassen weer een goede stap gezet naar het realiseren van een duurzaam en rendabel teeltsysteem. Zo zijn we in 2011 er ook in geslaagd om gezaaide groentegewassen (zoals spinazie en rucola) los van de ondergrond te telen. Bij een aantal zomerbloemen die vorig jaar in de teelt op water tegenvielen bereikten we nu goede resultaten. Daarbij zijn ook een aantal belangrijke doelstellingen gerealiseerd die de systemen rendabel kunnen maken. Zo hebben we laten zien dat drie teelten bloemkool per jaar mogelijk is en de teelt van zomerbloemen in bakken is geslaagd, waarmee een heel nieuw mobiel teeltconcept mogelijk wordt.

Risico's

Naast het onderzoek naar de ontwikkeling van de teeltsystemen, heeft ook het verminderen van emissies van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen uit de systemen veel aandacht gehad. Hierbij is recirculatie van water en het risico voor de gewasgroei het belangrijkste aspect. Het is een lastig onderwerp, omdat de ervaring leert dat problemen met het recirculeren van water vaak

in proeven niet optreden maar later in de praktijk wel. Onderzoek in onder andere aardbei naar Phytophthora en bladgewassen naar hoge zoutconcentraties en langdurig gebruik van water hadden geen effect op opbrengst. In 2012 wordt een studie uitgevoerd bij alle gewassen, waarin risico's op emissie en maatregelen om deze risico's te beperken worden geïnventariseerd. Hierbij wordt ook in beeld gebracht wat het effect is op de teeltsystemen en de kosten.

Perspectieven

In 2011 zijn perspectievenstudies uitgevoerd voor de bladgewassen en de laanbomen. In deze studies is gekeken naar de sociale, milieukundige- en economische duurzaamheid (People, Planet, Profit). Uit de studie blijkt dat de nieuwe teeltsystemen op alle drie de gebieden veel verbetering opleveren en rendabel kunnen zijn. De studies geven ook inzicht in de onderwerpen waar de duurzaamheidsprestaties nog lastig te bepalen zijn, zoals de emissiebeperking en geven aanknopingspunten voor verbetering van de duurzaamheid van de nieuwe teeltsystemen.

In de praktijk

In de bladgewassen is een grote stap gezet in de praktijk met de aanleg van een drijvend teeltsysteem van 6000 m² bij de firma PaterBroersen in Waarland. Ook op kleinere schaal is op twee andere bedrijven gestart met het telen van bladgewassen op water en enkele veredelingsbedrijven hebben drijvende teeltsystemen aangelegd. In de boomteelt hebben een aantal bedrijven in 2011 een nieuw Teelt de grond uit-systeem aangelegd. Deze bedrijven zien duidelijke voordelen. Voor diverse andere gewassen liggen er proeven bij telers.

Beeldvorming

Om een beeld te krijgen van hoe burgers de nieuwe teeltsystemen ervaren, zijn vier bijeenkomsten georganiseerd met representatieve groepen burgers. Het blijkt dat burgers niet op voorhand afwijzend staan tegen de teeltsystemen. Ze zijn met name geïnteresseerd in de smaak en kwaliteit (gezondheid/houdbaarheid) van de producten van deze systemen. Ze zien graag dat de productie zo natuurlijk mogelijk is, bijvoorbeeld door gebruik van natuurlijke meststoffen en natuurlijke gewasbescherming. Ook wordt veel belang gehecht aan een natuurlijke uitstraling van de teeltsystemen.

Kansen

Teelt de grond uit blijkt veel meer potenties te hebben dan alleen emissiereductie of het beter voldoen aan de marktvraag, de belangrijkste redenen voor de start van het programma. Teelt de grond uit biedt kansen voor tuinbouwproductie in stedelijke gebieden; een wereldwijde noodzaak gezien de sterk groeiende stedelijke bevolking. Daarnaast kan Teelt de grond uit efficiënter met grondstoffen omgaan en kunnen kringlopen beter gesloten worden. Dit sluit goed aan bij de noodzaak van het vergroten van de voedselproductie bij gebruik van minder grondstoffen.

Nog niet alle claims kunnen we goed onderbouwen. In 2012 gaan we daarom verder met het verbeteren van de duurzaamheid van de systemen op alle fronten, met het goed in beeld brengen van de perspectieven en het begeleiden van de toepassing van de systemen in de praktijk.

Contactgegevens Teelt de grond uit

Projectuitvoerders:

Wageningen UR
Proeftuin Zwaagdijk

In samenwerking met diverse telers, toeleveranciers en andere betrokkenen.

Programmaleiding

Programmaleider:

Janjo de Haan
janjo.dehaan@wur.nl

Secretaris:

Suzanne van Dijk
suzanne.vandijk@wur.nl

Communicatie:

Stefanie de Kool
stefanie.dekool@wur.nl

Kennisuitwisseling glastuinbouw:

Tycho Vermeulen
tycho.vermeulen@wur.nl

Contactpersonen sectoren:

Sector vollegrondsgroente:

John Verhoeven
johnt.verhoeven@wur.nl

Matthijs Blind
matthijsblind@proeftuinzwaagdijk.nl

Sector boomteelt:

Henk van Reuler
henk.vanreuler@wur.nl

Sector bloembollen:

Stefanie de Kool
stefanie.dekool@wur.nl

Sector zomerbloemen en vaste planten:

Casper Sloomweg,
casper.sloomweg@wur.nl

Sector fruitteelt:

Rien van der Maas
rien.vandermaas@wur.nl

www.teeltdegronduit.nl

Aanmelden voor de digitale nieuwsbrief: stuur een e-mail naar suzanne.vandijk@wur.nl